

Blue Sea Film Festivalilla järjestetään lauantaina ainutlaatuinen tilaisuus, kun Jarmo Lampelan elokuva Don Quijote de Barcelona esitetään ensimmäisen kerran yleisölle Raumalla. Esitys on maksuton ja alkaa Iso-Hannussa kello 24.

”Olen aina pitänyt Blue Sea Film Festivalista. Sillä on aivan oma luonteensa, joka syntyy ympäristöstä ja järjestäjien intohimoisesta suhtautumisesta elokuvaan. On suuri kunnia näyttää elokuva ensimmäisen kerran yleisölle juuri Raumalla”, Lampela kuvailee.

Vastavalmistuneen elokuvan on toistaiseksi nähnyt vain valikoitu joukko ystäviä ja alan toimijoita. Ensimmäinen yleisö herättää ohjaajassa aina omalaatuisen tunteen.

”Etenkin tämän elokuvan ennakkonäytös. Tämän taustalla on niin pitkä tie, että ensimmäinen yleisö nostaa tunteet pintaan.”

Lampela kertoo, että espanjankielinen, suomeksi tekstitetty elokuva olisi voinut valmistua aiemminkin, mutta koronapandemia ja espanjalaisen tuottajan äkillinen menehtyminen laittoivat projektin vuosiksi jäihin.

Don Quijote de Barcelona kertoo kahdesta Barcelonan kaduilla asuvasta kodittomasta, Ollista ja Llucista.

Juha Kukkosen roolihahmo Olli on suomalainen yli 50-vuotias, vahvasti alkoholisoitunut mies, joka on vapaaehtoisesti hypännyt oravanpyörästä sekä perhe-elämästä ja pyörii viinipullo kädessään Barcelonan kaduilla akustisen kitaransa kanssa.

Lluc puolestaan on menettänyt masennuksen takia työnsä yliopistossa ja ajautunut sen takia kadulle. Olli ja Lluc alkavat esiintyä kadulla ja heidän välilleen syntyy vahva ystävyyside.

Katalonialainen Raul Llopart tekee Llucin roolin. Hän kertoo, että kadulle joudutaan Espanjassa nopeammin kuin Suomessa, sillä varsinaista sosiaaliturvaa ei ole.

”Espanjassa perhe tai suku pitävät huolta esimerkiksi työttömyyden yllättäessä, mutta kaikissa tapauksissa se ei ole mahdollista.”

”Jos Espanjassa riitaantuu lähimmäisten kanssa, siitä on hyvin lyhyt matka katuojaan. Ymmärtääkseni se on yleinen tapahtumaketju espanjalaisessa kodittomuudessa”, Raul Llopart jatkaa.

Ennen kuin elokuvan varsinaiset kuvaukset alkoivat, työryhmä pureutui kodittomuuteen Barcelonassa. Jarmo Lampela kertoo kävelleensä laajan miljoonakaupungin kahteen otteeseen ympäri kokemusasiantuntijan kanssa nähdäkseen karun todellisuuden.

”Se avasi silmät siitä, kuinka huono tilanne joillain on.”

Pääosannäyttelijät menivät vielä pidemmälle. He pukeutuivat kodittomiksi ja vaelsivat päivän ajan Barcelonan katuja.

Juha Kukkonen kuvailee kokemusta ravistelevaksi. Muutamassa minuutissa tuli vahva tunne, että he olivat tippuneet toiseen kastiin.

”Me kaikki olemme kävelleet kodittoman ohitse, näkemättä häntä oikeasti. Jatkaaneet elämäämme, aivan kuin hän olisi näkymätön.”

Päivä kadulla kuitenkin avasi silmät. Kodittomilla on omat ystäväpiirinsä, rutiininsa ja kuplansa.

”Tämän elokuvan jälkeen en voi enää olla näkemättä heitä.”

Raul Llopart kertoo kokeneensa voimakkaasti kuvauspäivien viimeiset hetket, kun hän kuoriutui rooliasustaan.

”Mietin aina sitä, että minä voin lähteä autolla omissa vaatteissani kotiin ja suudella rakkaimpiani, mutta kodittomat joutuvat jäämään kadulle.”

Jarmo Lampela muistelee kuvauksista hetkeä, jolloin poliisi oli pidättämässä ryhmästä hieman erkaantuneen Llopartin.

”Onneksi maskeeraaja huomasi tilanteen ja kiirehti väliin.”

Kodittomuuden ja alkoholismin lisäksi Ollin hahmon kautta elokuvassa käsitellään mielen järkkymistä. Kukkonen viittaa Don Quijoten alkuperäiseen tarinaan, jossa nimihahmo taisteli tuulimyllyjä vastaan.

”Ollin tuulimyllyt ovat hänen päänsä sisällä.”

Kukkonen ohjasi ja dramatisoi Don Quijoten Suomenlinnaan tänä kesänä Ryhmäteatterille. Hän kuvailee Cervantesin 1600-luvun alussa kirjoittaman teoksen olevan hyvin monisyinen.

”Elokuva on oma itsenäinen tarinansa, vaikka se sivuaakin alkuperäisen tarinan kohtia.”

Don Quijote de Barcelona ei ole ensimmäinen Jarmo Lampelan elokuva, jossa Kukkonen ja Llopart näyttelivät. Kolmikko teki Barcelonassa vuonna 2016 yhdessä Alma de Sant Pere -elokuvan.

Se käsitteli vuoden 2008 talouskriisiä ja sen vaikutuksia espanjalaisiin.

”Ai onko kyseessä Barcelona-trilogia? Ei, koska mielellään tekisimme useampiakin”, Lampela hymyilee.

Vegetarian Films on kulttuurityöläisten osuuskunta Adlerfeltin alatoiminimi, joka on tehnyt tv-sarjoja ja elokuvia. Llopart hehkuttaa suomalaisen Vegetarian Filmsin henkeä.

”Produktioissa on hyvä työskennellä, tunnelma on korkealla. Ei ole kiire tehdä seuraavaa kohtausta, vaan yhdessä pohditaan, mitä ollaan tekemässä.”

Raul Llopart on kunnostautunut näyttämisen lisäksi myös ohjaajana ja käsikirjoittajana, etenkin lyhytelokuvien saralla. Siitäkin huolimatta, että lyhytelokuville on erittäin hankalaa saada rahoitusta Espanjassa.

”Taiteellisesti lyhytelokuvat ovat mielenkiintoisia, sillä jos ei tekstisi toimi yhdeksän minuutin elokuvassa, miten se voisi toimia yhdeksänkymmenen minuutin elokuvassa”, Llopart pohtii.

Hän on käymässä Suomessa neljättä kertaa, mutta pääsee lauantaina ensimmäistä kertaa Raumalle.

”Minulla on Suomessa ystäviä, joita on aina mukava nähdä. Odotan myös innolla Raumaa ja sitä, millaisen vastaanoton elokuva saa.”

Jussi Hietikko

Monimediatoimittaja
Satakunnan Kansa Länsi-Suomi

+358447975239